

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : การปรับตัวของเด็กจากสถานสงเคราะห์ต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษา
ชื่อผู้เขียน : นางสาวอัญญา นิมสุข
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง การปรับตัวของเด็กจากสถานสงเคราะห์ต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการปรับตัวของเด็กจากสถานสงเคราะห์ต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษา 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กจากสถานสงเคราะห์ต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษา 3) เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปรับตัวของเด็กจากสถานสงเคราะห์ต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษา

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กจากสถานสงเคราะห์ที่ออกไปศึกษายังสถาบันการศึกษาภายนอกสถานสงเคราะห์ทั้งหญิงและชาย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป จำนวน 3 แห่ง คือ สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด และสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี จำนวน 170 คน ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กจากสถานสงเคราะห์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 18 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.01 – 2.50 และเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์มาแล้วเป็นเวลา 6 – 10 ปี ด้วยสาเหตุเนื่องมาจากปัญหาความยากจน
2. เด็กจากสถานสงเคราะห์มีความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ความสัมพันธ์กับครู/อาจารย์ และความสัมพันธ์กับเพื่อนอยู่ในระดับดี สำหรับความรู้สึกต่อบรรยากาศการเรียนการสอนนั้นอยู่ในระดับไม่ดี
3. ระดับการปรับตัวต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า มีการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เมื่อคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย จะรู้สึกว่างตัวไม่ค่อยถูก

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษาของเด็กจากสถานสงเคราะห์ ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับครู/อาจารย์ และความสัมพันธ์กับเพื่อน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวต่อสังคมภายในสถาบันการศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สาเหตุของการเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. เด็กจากสถานสงเคราะห์ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม ต้องพัฒนาพฤติกรรมในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน พัฒนาการพบปะพูดคุย การพุดจา การร่วมกิจกรรม และที่สำคัญคือ การให้ความสำคัญต่อการศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจ การได้รับการยอมรับ

2. สถาบันการศึกษาต้องจัดสภาพแวดล้อม เสริมสร้างบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม เช่น จัดกิจกรรมที่เหมาะสมและน่าสนใจ จัดกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ให้เคร่งครัดหรือหย่อนยานเกินไป

3. ครู/อาจารย์ต้องมีความรู้ความเข้าใจในตัวเด็ก แสดงออกซึ่งความเข้าใจ พร้อมรับฟังและให้คำปรึกษา มีคุณธรรมยึดถือจรรยาบรรณอย่างเหนียวแน่น

4. เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ต้องคอยควบคุมดูแล ประสานกับทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามตรวจสอบทั้งเรื่องการเรียนและความประพฤติ สนับสนุนเด็กในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแนวทางการศึกษาตลอดจนให้ความสำคัญต่อขั้นตอนการส่งเด็กเข้าศึกษาต่อยังโรงเรียนต่าง ๆ